

بررسی و مطالعه اصول و راهبردهای موثر در ارتقاء بهینه سازی مصرف انرژی در بخش ساختمان و مسکن

نسرین لطفی کتولی^{1*}، حمیدرضا رزمی²

1- دانش آموخته کارشناسی ارشد، مهندسی معماری، دانشگاه آزاد اسلامی، شاهرود، ایران.
مدرس گروه معماری دانشگاه فنی و حرفه ای واحد علی آباد کتول.

Email: N_Lotfi_97@yahoo.com

2- دانش آموخته کارشناسی ارشد، مهندسی معماری، دانشگاه آزاد اسلامی، آرادشهر، ایران.
نویسنده مسئول، عضو باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان.

Email: Hamidreza_razmi@yahoo.com

چکیده

بی تردید انرژی یکی از مهمترین عوامل در پیشرفت و توسعه پایدار جوامع بشری است، بدین جهت یکی از مهمترین موضوعات جهان پسامدرن، پی گیری موضوع اخذ و مصرف انرژی می باشد. بدون شک، با مصرف نادرست منابع طبیعی تجدیدناپذیر مانند سوخت های فسیلی در آینده نزدیک از این امکان محروم خواهیم شد. بخش ساختمان بیشتر از یک سوم انرژی را مصرف می کند، بنابراین کاهش مقدار انرژی مصرفی در ساختمان ها به توسعه پایدار منجر خواهد شد که این موضوع منطبق با احتیاجات نسل امروز می باشد و منابع نسل آینده را نیز در معرض خطر قرار نمی دهد. محدودیت منابع انرژی فسیلی و افزایش روز افزون و بی رویه ی مصرف آن توسط جوامع مختلف از یک سو، و ایجاد بحران های محیط زیستی حاصل از سوختن این منابع انرژی از سوی دیگر، علاوه بر هدر رفتن سرمایه ملی، زندگی آینده بشر را با مخاطره رو به رو کرده است. از این رو امروزه، حفاظت از منابع انرژی فسیلی موجود و مدیریت مصرف و کاهش اتلافات آن برای تمامی کشورها یک برنامه و اصل اساسی به شمار می رود. در این میان بخش مسکن و ساختمان با مصرف 40 درصد انرژی سهم بالایی به خود اختصاص داده است. باتوجه به رویکرد کشور برای کاهش وابستگی به منابع نفتی، و نیاز به کاهش مصرف انرژی در بخش های مختلف صنعت و ساختمان و بالا بودن مصرف انرژی در ساختمان، آنها به عنوان اولین گزینه در زمینه توجه به راهکارهای صرفه جویی در مصرف انرژی محسوب می شوند. واقعیت این است که صرفه جویی در مصرف انرژی اگرچه در حال حاضر هم به لحاظ اقتصادی و هم به لحاظ زیست محیطی از ضرورت های مهم، جدی و فوری در سطح کشورمان می باشد ولی متأسفانه هنوز فرهنگ سازی لازم در این زمینه به عمل نیامده و لذا به دلیل عدم اطلاع و آگاهی صحیح آحاد مردم از اهمیت موضوع، بسیاری از مفاد مندرج در مبحث 19 مقررات ملی تاکنون یا مغفول مانده و یا مورد کم توجهی می باشد. از اینرو ساختمان یکی از مصرف کنندگان اصلی انرژی می باشد، که اهمیت ندان به بهینه سازی مصرف انرژی و در نتیجه اتلاف آن در بخش مسکن و ساختمان باعث هدر رفت سرمایه ملی می گردد. لذا این مسئله، بستری لازم را برای نگارش پژوهش حاضر فراهم کرده است. پژوهش حاضر با روش توصیفی- تحلیلی و با هدف ارایه راهبردهای بهینه سازی مصرف انرژی در بخش ساختمان و مسکن می باشد شکل گرفته است که غالب مطالعات آن از نوع اسنادی (کتابخانه ای) استوار بوده است. با استناد به نتایج این پژوهش می توان این گونه برآورد نمود که، بکارگیری صحیح چارچوب ها و الگوهای پیشنهادی در فرایند طراحی و ساخت، برخلاف ذهنیت رایج، نه تنها طرح را با محدودیتی جدی مواجه نخواهد کرد، بلکه می تواند مصرف انرژی های تجدیدناپذیر در بنا را به میزان قابل ملاحظه ای کاهش دهد و با سود جستن از انرژی های طبیعی و پاک و ساخت و ساز هماهنگ با طبیعت و بهره گیری صحیح از منابع و عوامل اقلیمی می توانیم مصرف انرژی را کاهش دهیم و از آلودگی محیط زیست جلوگیری کنیم.

واژه های کلیدی: ساختمان، انرژی، مصرف انرژی در ساختمان، بهینه سازی مصرف انرژی، مبحث 19 مقررات ملی ساختمان.